

KOROSAI

Poru Gigirum Meuma Korosai Igiyawa Munan Tenewa

1 ¹Poru me Iesu Keriso apasoro meuma God anoiviwa gumbe, sira Timoti me nu gwanunwa,
²nu ye iyayapan iyakaisi sira tatungwanun anotumat oraiwa igiyawa mu Korosai apa wakeyawa gumbo yenan teete.
Mamunwa God gumbe God ano oraiwa ge yum ye guniyap wakeigimpe.

Gaun Ge Nun

³^aNu yenan evedni nun vete, God me Ayapan numa Iesu Keriso Mamawa gumbe gaun vete. ⁴Kuiyawa nu anotu anotumat yeuma Keriso Iesu gumbe, sira baigan yeuma me iyayapan iyakaisi undag gumbo auene. ⁵^bYe mame enewa me owanowan me kwimin dana yenan teg wakeiviwa apa, uwane. Ye gae oraiwa gae natawa danave owanowan mame oya wait anoyana. ⁶Ye God ano oraiwa anoyana, sira natawa di yaug anoyana kumiwa apa onne gare, ye yapeyap gae oraiwa me wateteyamivi sira natawa inivi. Me mina, gae oraiwa mame tatevit wateteyamivi at undag piyu mame danave, sira natawa inivi. ⁷^cEpapiras me ne baigan neuma da sira nau neuma desiroma aiviwa da, me gumbe meib ye anog yaug anoyana. Me nunanwa oya Keriso gumbe anotumat ag nau meuma aivinewa da. ⁸Me baigan yeuma me Guwawa Iyakaisiyapama yennewa oya nu didnunne anotu.

⁹^dNu me anotu, meoya me kumiwa apa onne gare, nu evedni yenan nun vete. Ne imunap guwawa anoanowawa ge guwawa yaug anotanwa gumbe, anoano natawa me God ano meumawa oya me guniyap noidauwape. ¹⁰Sira

^a 1:3-4 Epe 1:15-16 ^b 1:5-6 Epe 1:13; 1Pi 1:4 ^c 1:7-8 1Ko 4:12; Prm 23

^d 1:9 Epe 1:16-17

nu imunup ye Ayapan amave aisenewa me dividivi undag gumbe God degadega ape, ye dividivi oraiwa enewa undag gumbe natawa inampe, sira God gumbe anoano meuma obiren egave ye auya. ¹¹^eSira nu imunup God eyawa yusipama gumbe yusiwa kokavit yempe, sira yaimoyai wakeigimiya imidanewa oraiwa gumbe wakeigimiya. ¹²^fNu imunup Mamunwa God gaun waniya. Me ane nu kwan me eyawa danave wakenewa autanwa igiyawa atu. God kwan mame tamibarip ane iyayapan iyakaisi oya. ¹³^gGod nu tam nunne sisip yusiwa gumbe, sira nu tam tenunne Usiwa yusiwa ankwatave. ¹⁴^hNu Usiwa danave wakeete. Me garawa baraug nu sira gwiruwad nunne, kukaeba numawa anog yankwene.

Keriso Gumbe Ano Kokavitwa

¹⁵ⁱMe God me guwavewa irawa, sira me ud namuiren yainewa, dividivi undag ivi wadne. ¹⁶Kuiyawa dividivi undag me Usiwa gumbe wadne. Kwimin danavewa ge piyu egavewa, yavetewa ge den yavetewa, kin seyaeba, yusiwa kokavitwa, amaratanwa sira ano yusiwa, mame undag me gumbe wadne. Usiwa me dividivi undag wadne, sira menan oya wadne. ¹⁷^jUsiwa namuiren wakene, ivi dividivi undag wakeya. Dividivi undag Usiwa gumbe oma ane wakeeme. ¹⁸^kSira siosi me Usiwa kwapiwa, Usiwa me siosi kuiyawa. Usiwa me namuirenwa, me namuiren yainewa boriruwayawa gumbo. Mame mina, dividivi undag gumbo me namuiren ane. ¹⁹^lKuiyawa God me ano meuma gumbe ane God imidanawa noidauwanewa dividivi undag Usiwa danave wakepe, ²⁰^mGod me yoma korosi diyawa gumbe yum baraune. Me Usiwa gumbe dividivi undag gumbo baigan toborane. Me dividivi undag piyuwauwa ge kwiminauwa gumbo Usiwa gumbe baigan toborane.

²¹ⁿYe namu God gaibu onan, sira anoano yeuma gumbe ye God anaviyawa, sira anoano kukaeba ene. ²²^oMegara gare mame Usiwa kwapiwa meuma ge bo meuma gumbe God ye guniyap baigan toborane. Natawa me ye iyakaisiyapama, kukaeba da onan, pui den yuyempewa igiyawa atanwa oya, sira aivine ye God namive yoitanwa oya. ²³Megara ye nium apa yaimoyai yokeya, sira ye gae oraiwa owanowan me wait anoyanawa gumbe den kweg aisiya. Ye anotumat apa di wakeya. Opata gae oraiwa mame iyayapan undag me God kwimin ankwatave wadnewa gumbo wag wateteyameme. Ne Poru me nauwawa eni abnawa ana.

Poru Nau Meuma Siosi Oya

²⁴Divi yenan edawai aunawa oya gare ne degadega eni.

^e 1:11 Epe 1:19; 3:16 ^f 1:12 Epe 1:11,18 ^g 1:13 Ruk 22:53; Epe 2:2 ^h 1:14 Epe 1:7

ⁱ 1:15 Jon 1:18; 2Ko 4:4 ^j 1:17 Jon 1:1; 8:58 ^k 1:18 Apa 26:23; Epe 1:22-23; Rev 1:5

^l 1:19 1Ko 2:9 ^m 1:20 Epe 1:10 ⁿ 1:21 Rom 5:10; Epe 2:12 ^o 1:22 Rom 5:10; Epe 5:27

Keriso kwapiwa oya ne anoeniwa, Keriso edawai me oma den anewa oya ne kwapunwa gumbe matai noidauwape. Keriso kwapiwa me siosi. ²⁵^pNe nau me God yenan oya nednewa auna. Nau me gumbe, ne siosi oya nau eni abnawa ana. Natawa me God gaiyawa undag wateteyamtan oya. ²⁶^qAnoano guwavewa mame me guwave wakene yobu watavit ampa di onne, megara iyayapan iyakaisiyapama gumbo God me taibe toyau munne. ²⁷God imive iyayapan iyakaisiyapama mu yaug anope anoano guwavewa me taibe anewa me Ju onan igiyawa yapowo eyawa gumbo noidauwane. Anoano guwavewa taibe anewa me Keriso me guniyap wakenewa. Keriso me eyawa owanowan meuma.

²⁸Nu Keriso mame wag wateteyamete. Nu anoano numa undag gumbe iyayapan gwangwan wag dirumete, sira toyau munete. Natawa me nu ata iyayapan undag yaig yoipe Keriso gumbe oraiminavat ag wakepe.

²⁹^rMame oya Keriso yusiwa me daneyap nau aiviwa gumbe, ne mina gaibu nau eni sira nau yusipamit eni.

2 ¹Ne imunap ye undag yaug anoya, ye ge Raodisia igiyawa, iyayapan ne ginanwa den yaunegiyawa oya, ne anintom mina yenanwa ibnawa aueni. ²Ne imunap, mu yutuwa mumpe, baigan gumbe tobote ape, sira mu yaug anotanwa yusipamit waribiyape. Sira ne imunap mu Keriso me God guwabewa taibe anewa yaug anope. ³^sKeriso mame danave tawara oraivitwa me anoanowawa ge yaug anotanwa undag guwave wakeya. ⁴^tNe mame veni, kuiyawa ne imunap bira da den ye namuyoioyi aiyempe ano uga gaiyawa me taibewa yautanwa oraiminawa gumbe. ⁵^uNe kwapunwa gumbe ye guniyap ube, megara guwawa gumbe ne ye guniyap. Ne ye wakewake yeuma oraiminawa sira ye anotumat yusipamit yeuma Keriso gumbe yauna, meoya ne degadega eni.

Inaiinai Oraiwa Iesu Gumbe

⁶Mame mina, Keriso Iesu Ayapan ye auyana, meoya me gumbe aisigimiya. ⁷^vKeriso gumbe taiwa yeumawa aikpe, meve me egave inaiinai yeuma sig dorigimiya, sira anotumat yeuma gumbe yusipamit aigimiya toyau yennewa gumbe. Sira guniyap gaun yeuma kokavit noidauwape me gumbe.

⁸Iyayapan da ano mumawa me natawa gaibu onan, sira ugaugaeba, meoya ye yaukape, ye den amowo aisiya. Gae me minawa me iyayapan anoanowawa, piyu mame yusiwa kukaeba apa uwanewa, me Keriso gumbe onan.

⁹^wKuiyawa Keriso danave God inaiinaiba undag apan kwapiive wakeivi. ¹⁰^xKeriso gumbe inaiinai undag ye guniyap noidauwane. Yusiwa

^p 1:25 Epe 3:2,7-8 ^q 1:26 Rom 16:25-26; Epe 3:5,9 ^r 1:29 Epe 3:7,20; Pir 4:13

^s 2:3 1Ko 1:24,30 ^t 2:4 Rom 16:18 ^u 2:5 1Ko 5:3 ^v 2:7 Epe 3:17 ^w 2:9 Jon 1:14,16

^x 2:10 Epe 1:21-22

undag ge ano yusiwa undag me Keriso ankwatave. ^{11^y}Keriso gumbe ye kwapituitui ayana. Iyayapan nanuwo gumbe onan. Keriso kwapituitui meuma gumbe, Keriso me ye anoano kukaeba yeuma me atan aune. ^{12^z}Babataito gumbe ye Keriso gaibu sig umiya. God Keriso bo gumbe sira inaigisiana. Ye God yusiwa meuma gumbe anotumat ayana. Anotumat yeumawa gumbe, ye sira inaigisiana.

^{13^a}Ye kukaeba yeumawa ge kwapiwa kwapituituiyawa onanwa gumbe boriruwayana. Megara God ane ye Keriso gaibu sira inaigisiana. God me kukaeba numa undag anog yankwene. ^{14^b}Gunup gigirum me garawa wantanwa oya tenewa wakene. Gigirum me anavi ag nunne, sira me did nunne. Megara God gigirum me nunanwa oya wakukam yankwene. Sira korosi egave tone. ¹⁵God me amaratanwa ge yusipamitwa wakukam yankwene, taibe toewan munne, sira gog toeme mu egowo dumbai dambai emeg amome.

^{16^c}Meoya nakwai ge yoi oya, go buyunai ge dud mataiwa ge Sabat Kumiwa oya, bira da ye den diruipe. ^{17^d}Dividivi mame me dividivi matai oniviwa gugupawa, dividivi natawa me Keriso. ¹⁸Iyayapan mu mumbovit noga monamon gumbe yusipamit mokona eme, sira aneya waiya waiya emewa wakeya. Den kwema ugai yem garawa yeuma aupe. Mu irakoniwa uyavi minawa yaveg mu imuwo degadega eme. Kwapiwa anoano muma gumbe nata onanwa gumbe mumbovit waieme. ^{19^e}Mu kuiyawa gumbe den yunasiya. Kuiyawa mame, koniwa ge yaoba gumbe ui kwapiwa undag amatawa aivi, yumnadne, sira God ane ui kwapiwa undag yaivine.

^{20-21^f}Ye Keriso gaibu boriruwayana, sira piyu mame toewanewaneba amatonewa yankwemiyana ipewa, ye piyu anoano meuma gumbe vineme mina, aninin ye toewanewan kukaeba gumbe ande tuene? “Den auya, den naya, den yumiya,” dividivi mame me natawa onan. ^{22^g}Dividivi mame undag me aigimpewa kukaig onanape. Me iyayapan gwangwan ge toyau toyau muma gumbe wakeya. ²³Dividivi mame me mu anoano muma toewan muneme. Iyayapan nonomagowa gumbe God waiya waiya emewa gumbe, mokona gumbe, kwapiwa topaiemewa gumbe me yavetewa oraimina. Megara kwapiwa anoanowawa kukaeba gumbe mame yusiwa onan.

Inaiinai Iyakaisi Gwangwaneba

3 ^{1^h}Meoya ye Keriso gaibu sira inaigisianawa me natawa ipewa, ye dividivi painauwa autan anoigimiya. Me apa God naniyutanwa apa Keriso wakene. ^{2ⁱ}Ye piyu mame egave wakeyawawa oya den anoya, dividivi

^y 2:11 Rom 2:29 ^z 2:12 Rom 6:4 ^a 2:13 Epe 2:1,4-5 ^b 2:14 Epe 2:14-16; 1Pi 2:24

^c 2:16 Rom 14:1-13 ^d 2:17 Ibr 8:5 ^e 2:19 Epe 2:21; 4:16 ^f 2:20-21 Gar 4:3,9; 1Ti 4:3

^g 2:22 Mat 15:9 ^h 3:1 Mak 12:36; 16:19; Epe 1:20 ⁱ 3:2 Mat 6:33

painau wakeyawa oya anoya. ³Kuiyawa ye wait boriruwayana, sira ye inaiinai yeuma me guwave wakene Keriso gaibu God danave. ⁴Keriso me nu inaiinai numawa uwapewa, me kumive ye gaibu Keriso gaibu uwaya eyawa gumbe.

⁵^jMeoya dividivi piyu mame inaiinai gambenwa meuma toen guriya. Uinantaraki, miyot, ano kukaeba vesin ge apan yapowo, ano kukaeba nuniyatatu, dividivi mame toen guriya. Mame me god ugaugaeba waiya atanwa. ⁶Mame gumbe God danapiriwa aikpe. ⁷Ye gaibu watavit dividivi mame danave wakeyana. Me kumive meib aisiyana. ⁸^kMegara ye gaibu gare mame di mame undag epa aoreya: danapiri, diguragut, ano kukaeba, gae kukaeba sira ubmam gaiyawa, me noiwā gumbe uwapewa. ⁹^lGara ugaya den aya. Ye wait apan namuwa aropiyana dividivi ayanawa gaibu, ¹⁰^msira apan mataiwa eniyana. Apan mataiwa me Apan asime wadnunnewa irawa yauyawa danave sira tobiyag mataiven aigimpe, sira natawa anoanowawa aupe. ¹¹ⁿMe apa, Griisu igiyawa ge Ju igiyawa mu ubeube onan, kwapituitui igiyawa ge kwapituitui onan igiyawa mu ubeube onan, anoano oraiwa onan igiyawa ge Sukute igiyawa mu ubeube onan, ankwatave nau eme igiyawa ge ui onan igiyawa mu ubeube onan. Keriso me undag, sira undag danave wakene.

¹²^oYe God watgomiya yenne igiyawa, sira iyakaisi ge God nonemagave igiyawa. Meoya ye kokavit ano muntanwa, baigan, mokona, nonewa memeyu, sira di iyai wakeiviwa, dividivi mame eniya. ¹³^pGaragara iyaigit wakeya. Garadi enewa, garagara anog yankweya. Ayapan yenan anog yankwene, meoya ye gaibu anog yankweya. ¹⁴^qSira undag mame egavewa, baigan eniya. Baigan me berip oraiminavitwa mame undag tutan oya.

¹⁵^rKeriso yumiwa me nonemagewa amaraigimpe. Meib atan oya, God yenan auwane, sira ye kwapuiwa desirom ane. Sira ye gaun igiyawa aya. ¹⁶^sKeriso gaiyawa mauraeba kweya daneyap wakeigimpe, sira gara toewan aigimiya, sira garawano aigimiya anoano yeuma undag gumbe, sira God gumbe gaunipam bererin toigimiya Sam ge bererin ge guwawa bererinawa gumbo. ¹⁷^tYe gae gumbe go atanwa gumbe dividivi aninin ayawa, ye me di aya Ayapan Iesu iviwa gumbe, sira Ayapan gumbe Mamunwa God gumbe gaun waya.

Gwe Aninin Amat Oraivit Atanwa

¹⁸^uBivituiwa, ye Ayapan gumbe wakeeme igiyawa, meoya yaimoyai memetuiwa nouwa auya.

^j **3:5-6** Rom 6:6,11; Epe 4:19; 5:3-6 ^k **3:8** Epe 4:25-29; 5:4 ^l **3:9** Epe 4:22,25

^m **3:10** Epe 4:24 ⁿ **3:11** Gar 3:28 ^o **3:12** 1Pi 2:9 ^p **3:13** Epe 4:2,32 ^q **3:14** Rom 13:8-10

^r **3:15** 1Ko 12:27; Epe 4:4; Pir 4:7 ^s **3:16** Epe 5:19 ^t **3:17** 1Ko 10:31; Epe 5:20

^u **3:18** Epe 5:22

¹⁹^vMemetuiwa, bivituiwa gumbo baigan aya, sira inaiinai kukaeba mu gumbo den aya.

²⁰^wUd, inemameaiwa nouwa auya dividivi undag gumbe. Me gumbe Ayapan degadega aigimpe.

²¹^xYe Mamawaviwa, usitainewa den aya danopiriwape. Yutuwa kudnausiren den ape oya.

²²^yAnkwatave nau eme igiyawa, dividivi undag gumbo, koukawa yeuma piyuwau wakeyawwa nouwa auya. Yangewavit den nau aya, sira iyayapan mukut oya anog den nau aya. Ayapan oya a ag ebnotu aya, sira nonemagegewa oraimina gumbe koukawa yeuma nouwa auya. ²³Ye dividivi ayawa, nonemageyap undag aya iyayapan gumbo onan megara Ayapan gumbe. ²⁴Ye yaug anoyana, garawa Ayapan gumbe, kwan God yenan amaraiviwa matai auya. Ye Ayapan Keriso nauwawa ene. ²⁵^zEbu desiroma, ano kukaeba eme igiyawa mu matai garawa muma mumbovit kukaeba muma oya aupe. God anoano meumawa da desirom gumbe onan. Me undag.

4 ¹^aKoukawa, ye yaug anoeene Kokawa yeuma kwimin danave wakene. ²^bMeoya ye ankwatave nau eme igiyawa oraiminawa ge oma oma gumbe amat muniya.

Toyau Toyau Egavewa

²^bYangewa mereruwape sira gaun waigimiya, meib di nun waigimiya.

³^cYe nunan gaibu garawapa nun waya, oma ane gae meuma oya God ankwin watappe, sira nu oma ane Keriso guwavewa taibe anewa dirumigimta. Mame oya ne murap gumbe tunegiya. ⁴Sira nun waigimiya, ne oma ane ebu meib waigimpna, ne guwavewa me taibe anewa mame taibe watna. ⁵^dYe daieven igiyawa gumbo aya anoano oraiwa gumbe, sira kumive kumive iyaiyai aigimiya. ⁶^eOpata yeuma me evedni God ano oraiwa noidauwaigimpe sira siuran gumbe demtawa ape. Ye meib ayawa, ye oma ane yaug anoya garawa iyayapan desirom desirom gumbo aninin waya.

Kaiwa Kaiwa Oieba

⁷^fTitikas me gwanenwa nonenmagawa, anotumat nauwawa abnawa sira Ayapan menan nau desiroma aivi abnawa. Ne wakewake neumawa undag me wag diruipe. ⁸^gNe Titikas yenan barautna ompe. Kuiyawa nu wakewake numa ye yaug anoya, sira me gumbe ye yutuwa auya. ⁹^hMe Onesimas gaibu yenan ompe. Me apan yeuma da, sira anotumat

^v 3:19 Epe 5:25 ^w 3:20 Epe 6:1 ^x 3:21 Epe 6:4 ^y 3:22 Epe 6:5-8 ^z 3:25 Rom 2:11

^a 4:1 Epe 6:9 ^b 4:2 Epe 6:18; Pir 4:6 ^c 4:3 Rom 15:30; Epe 6:19 ^d 4:5 Epe 5:15-16

^e 4:6 Epe 4:29; 1Pi 3:15 ^f 4:7 Epe 6:21 ^g 4:8 Epe 6:22 ^h 4:9 Prm 10:12

gwanenwa nonenmagawa. Apan duwam mame ye wakewake numa undag wag diruipe anoya.

¹⁰ⁱAristarukas me ne gaibu nog wakeetewa me gaun yenan waivi. Mak me Banabas iyai desiroma me gaibu gaun waivi.—Apan mame oya wanewa ye wait auyana. Me meib wane, me yenan ompewa baigan gumbe amaraya.— ¹¹Iesu waya Jastas me gaibu yenan gaun waivi. Mu mukut kwapituitui igiyawa mu ne nau desiroma igiyawa God toimuwawa oya. Mu dananwa watmemeyameme igiyawa. ¹²^jEpapiras me apan yeuma da sira Keriso Iesu nauwawa abnawa me yenan baigan waivi. Me evedni nun yusipamit waivi. Me imive ye iyayapan oraiminavita ape sira ye God ano meuma undag anotumat ag iyaiyai tuiem yoiya. ¹³Ne guniyap taibe watna. Me yenanwa ge Raodisia igiyawa ge Ieraporis igiyawa oya me nau yusipamit aivi. ¹⁴Evunwa doketa Ruk, sira Demas mu yenan kaiwa kaiwa veme. ¹⁵Tatangwanen mu Raodisia apa wakeyawawa, ge vesin Numpa, ge siosi me gweyave gumbo garawapa baigan waya.

¹⁶Namu gigirum mame ye guniyap basiyaya, ivi aya Raodisia igiyawa siosi mumawa apa mu basiyape. Ye gaibu gigirum me Raodisia apa ompewa basiyaya.

¹⁷^kSira Arukipas diya, “Ne imunap ge yaiyai yaukapa sira nau geuma me Ayapan gennewa a.”

¹⁸^lNe Poru ne naninap kaiwa kaiwa gigirumawa teeni. Anoya ne nog danave tunegiya. God ano oraiwa guniyap wakeigimpe.

ⁱ 4:10 Apa 12:12; 13:13; 15:37-39; 2Ti 4:11 ^j 4:12-14 1Ko 1:7; Prm 23-24 ^k 4:17 Prm 2

^l 4:18 1Ko 16:21